

Документ за разглеждане в заседание

A9-0027/2022

15.2.2022

ДОКЛАД

относно ролята на културата, образованието, медиите и спорта в борбата
срещу расизма
(2021/2057(INI))

Комисия по култура и образование

Докладчик: Салима Йенбу

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....	21
ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ.....	25
ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	26

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно ролята на културата, образованието, медиите и спорта в борбата срещу расизма
(2021/2057(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за Европейския съюз и по-специално второто, четвъртото, петото, шестото и седмото тире от преамбюла, член 2, член 3, параграф 3, втора алинея и член 6 от него,
- като взе предвид членове 10 и 19 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално членове 2, 3, 4, 5 и 21 от нея,
- като взе предвид Европейския стълб на социалните права, включително третия принцип относно равните възможности, и свързания с него план за действие,
- като взе предвид Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 г. относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход¹ (Директива за равенството между расите),
- като взе предвид Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите²,
- като взе предвид създаването през юни 2016 г. на Групата на ЕС на високо равнище за борба с расизма, ксенофобията и другите форми на нетърпимост,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 22 май 2018 г., озаглавено: „Изграждане на по-силна Европа: ролята на политиките за младежта, образованието и културата“ (COM(2018)0268),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 18 септември 2020 г., озаглавено „Съюз на равенство: План за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020 — 2025 г. (COM(2020)0565).
- като взе предвид заключенията на Съвета от 3 декември 2020 г. относно „Европейските медии в цифровото десетилетие: План за действие в подкрепа на възстановяването и трансформацията“ (COM(2020)0784),
- като взе предвид Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010^oг. за координирането на някои разпоредби, установени в закони,

¹ ОВ L 180, 19.7.2000 г., стр. 22.

² ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16.

подзаконовни и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги)³,

- като взе предвид Регламент (ЕС) № 2021/817 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на „Еразъм +“ : програма на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта⁴,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/818 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на програма „Творческа Европа“ (2021 – 2027 г.)⁵,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/888 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 година за създаване на програмата „Европейски корпус за солидарност“⁶,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/692 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на програма „Граждани, равенство, права и ценности“⁷,
- като взе предвид Европейската конвенция за правата на човека,
- като взе предвид Препоръка на Съвета от 12 март 2021 г. относно равенството, приобщаването и участието на ромите⁸,
- като взе предвид Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета от 28 ноември 2008 година относно борбата с определените форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право⁹,
- като взе предвид доклада на Агенцията на ЕС за основните права от 9 юни 2020 г. и второто ѝ проучване относно малцинствата и дискриминацията в ЕС от 5 декември 2017 г., както и свързания с него доклад и резюмето, озаглавено „Да си чернокож в ЕС“, съответно от 23 ноември 2018 г. и 15 ноември 2019 г., които описват случаите на расова дискриминация и расистко насилие сред хората от африкански произход в ЕС,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 12 ноември 2020 г., озаглавено: „Съюз на равенство: Стратегия за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020 – 2025 г.“ (COM(2020)0698),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 3 март 2021 г., озаглавено „Съюз на равенство: Стратегия за правата на хората с увреждания за периода 2021–2030 г.“ (COM(2021)0101),

³ ОВ L 95, 15.4.2010 г., стр. 1.

⁴ ОВ L 189, 28.5.2021 г., стр. 1.

⁵ ОВ L 189, 28.5.2021 г., стр. 34.

⁶ ОВ L 202, 8.6.2021 г., стр. 32.

⁷ ОВ L 156, 5.5.2021 г., стр. 1.

⁸ ОВ С 93, 19.3.2021 г., стр. 1.

⁹ ОВ L 328, 6.12.2008 г., стр. 55.

- като взе предвид заключенията на Съвета от 15 ноември 2018 г. относно работния план за културата за периода 2019 – 2022 г.¹⁰,
- като взе предвид стратегическата рамка на ЕС за равенството, приобщаването и участието на ромите за периода 2020 – 2030 г. от 7 октомври 2020 г.,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 5 октомври 2021 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за борба с антисемитизма и насърчаване на еврейския живот“ (2021—2030 г.) (COM(2021)0615),
- като взе предвид своята резолюция от 19 юни 2020 г. относно протестите срещу расизма след смъртта на Джордж Флойд¹¹,
- като взе предвид препоръката на Съвета от 22 май 2018 г. относно утвърждаването на общите ценности, приобщаващото образование и европейското измерение на преподаването¹²,
- като взе предвид своята резолюция от 26 март 2019 г. относно основните права на хората от африкански произход в Европа¹³,
- като взе предвид своята резолюция от 17 септември 2020 г. относно изпълнението на националните стратегии за интегриране на ромите: борба с отрицателните нагласи към хората с ромски произход в Европа¹⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 11 март 2021 г. относно правата на детето с оглед на стратегията на ЕС за правата на детето¹⁵,
- като взе предвид процедурите за установяване на неизпълнение на задължения, започнати от Комисията във връзка с несъответствието с Директивата за расовото равенство по отношение на дискриминацията срещу ромски деца в образованието (нарушения № 20142174, 20152025 и 20152206),
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за създаване на Европейския социален фонд + (ЕСФ+)¹⁶,
- като взе предвид своята резолюция от 23 ноември 2021 г. относно политиката на ЕС в областта на спорта: оценка и възможни перспективи¹⁷,
- като взе предвид предложението на Комисията за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на хармонизирани правила относно изкуствения интелект (Законодателен акт за изкуствения интелект) и за изменение

¹⁰ОВ С 460, 21.12.2018 г., стр. 12.

¹¹ОВ С 362, 8.9.2021 г., стр. 63.

¹²ОВ С 195, 7.6.2018 г., стр. 1.

¹³ОВ С 108, 26.3.2021 г., стр. 2.

¹⁴ОВ С 385, 22.9.2021 г., стр. 104.

¹⁵ОВ С 474, 24.11.2021 г., стр. 146.

¹⁶ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 21.

¹⁷Приети текстове, P9_TA(2021)0463

на някои законодателни актове на Съюза (COM(2021)0206),

- като взе предвид своята резолюция от 11 ноември 2021 г. относно европейското пространство за образование: общ холистичен подход¹⁸,
 - като взе предвид проучването, изготвено от Тематичния отдел по структурни политики и политики на сближаване на своята Генерална дирекция за вътрешни политики от октомври 2021 г., относно ролята на културата, образованието, медиите и спорта в борбата срещу расизма,
 - като взе предвид общите политически препоръки на Европейската комисия срещу расизма и нетърпимостта на Съвета на Европа, и по-специално препоръка № 10 от 15 декември 2006 г. относно борбата с расизма и дискриминацията във и чрез училищното образование,
 - като взе предвид пътната карта на Европейската комисия срещу расизма и нетърпимостта за ефективно равенство от 27 септември 2019 г.,
 - като взе предвид шестата оценка от Комисията на Кодекса на поведение за противодействие на незаконните изказвания онлайн, пораждащи омраза,
 - като взе предвид член 10 от целите на ООН за устойчиво развитие, намаляване на различията в рамките на държавите и между тях,
 - като взе предвид Конференцията за бъдещето на Европа,
 - като взе предвид препоръките, издадени от групата на европейските регулатори за аудио-визуални медийни услуги през октомври 2021 г. относно новия Кодекс за поведение във връзка с дезинформацията,
 - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по култура и образование (A9-0027/2022),
- А. като има предвид, че дискриминацията и расизмът подкопават човешкото достойнство, възможностите за живот, просперитета, благосъстоянието и често безопасността; като има предвид, че расистките стереотипи имат тенденция да се запазват и през поколенията; като има предвид, че дискриминацията, основана на раса или етнически произход, е забранена в ЕС; като има предвид, че мигрантите, бежанците и лицата, търсещи убежище, наред с други, стават обект на расизъм и дискриминационно поведение;
- Б. като има предвид, че според Агенцията на ЕС за основните права¹⁹ расовата

¹⁸ Приети текстове, P9_TA(2021)0452.

¹⁹ Агенция на ЕС за основните права, *Второ проучване на Европейския съюз в областта на малцинствата и дискриминацията – основни резултати*, 6 декември 2017 г. *Второ проучване на Европейския съюз в областта на малцинствата и дискриминацията: Мюсюлмани — избрани констатации*, 21 септември 2017 г.; *Преживявания и впечатления за антисемитизма – Второ проучване относно дискриминацията и престъпленията от омраза срещу евреите в ЕС*, 10 декември 2018 г.; *Второ проучване на Европейския съюз в областта на малцинствата и дискриминацията: Роми —*

дискриминация и тормозът продължават да бъдат често срещани в целия Европейски съюз; като има предвид, че расовите, религиозните и етническите малцинства в частност са обект на тормоз, насилие, расово и етническо профилиране, включително чрез правоприлагане, и изказвания, подбуждащи към омраза, както онлайн, така и офлайн; като има предвид, че жертвите не подават сигнали за по-голямата част от мотивираните от омраза расистки и ксенофобски инциденти²⁰; като има предвид, че расовите и етническите малцинства в ЕС са подложени на структурна дискриминация и в някои случаи сегрегация в определени области на ежедневието, включително жилищното настаняване, здравеопазването, заетостта, образованието и съдебната система;

- В. като има предвид, че в Плана за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020 – 2025 г. структурният расизъм е посочен като дискриминационни поведения, които може да залегнат в социалните, финансовите и политическите институции и по този начин да влияят върху нивата на власт и върху изготвянето на политики;
- Г. като има предвид, че Службата на Върховния комисар по правата на човека на ООН определя структурната дискриминация като правила, норми, рутинни действия, както и модели на нагласи и поведение в институциите и в други социални структури, които възпрепятстват групи или отделни лица да се ползват от същите права и възможности, които са достъпни за мнозинството от населението;
- Д. като има предвид, че мигрантите, бежанците, лицата, търсещи политическо убежище и членовете на расови, религиозни и етнически малцинства имат ограничен достъп до пазара на труда и често са обект на трудова експлоатация;
- Е. като има предвид, че е очевидно, че събирането на качествени данни е един от най-ефективните начини за анализ на социалните проблеми — както в количествено, така и в качествено отношение — и е от основно значение за разработването, адаптирането, наблюдението и развитието на основани на факти решения на публичните политики на тези проблеми;
- Ж. като има предвид, че расистките и ксенофобските настроения се приемат от някои лица, формиращи общественото мнение, и политици в рамките на целия ЕС, като така се благоприятства социален климат, който предоставя благоприятни условия за развитие на расизъм, дискриминация и престъпления от омраза; като има предвид, че тази среда допълнително се подхранва от екстремистки движения като фашистки и екстремни крайно десни движения, които имат за цел да разделят нашите общества; като има предвид, че тези действия са в противоречие с общите европейски ценности и идеали на демокрация и равенство, които всички държави членки са се ангажирали да подкрепят;
- З. като има предвид, че много от малцинствените групи трябва да понесат полицейско насилие, включително колективно наказание и расово профилиране;

избрани констатации, 29 ноември 2016 г.; Второ проучване на Европейския съюз в областта на малцинствата и дискриминацията: Да си чернокож в ЕС, 23 ноември 2018 г.

²⁰ Пак там.

като има предвид, че са необходими конкретни мерки за борба с това явление; като има предвид, че в резултат на недостатъците по отношение на принципите на правовата държава и наказателното правосъдие жертвите на полицейско насилие не разполагат с достатъчна защита и достъп до правосъдие и често се сблъскват с преследване от страна на държавните органи; като има предвид, че расизмът срещу етническите и расовите малцинства е довел до насилие и убийства;

- И. като има предвид, че начинът, по който медиите представят хората, независимо от расовия или етническия им произход, може да усили отрицателните стереотипи с расистки конотации; като има предвид, че секторът на културата и медиите имат властта да насърчават приобщаването и да противодействат на расизма и да се борят с подобни стереотипи;
- Й. като има предвид, че борбата срещу расизма онлайн и офлайн и дискриминацията в нашите общества, както явна, така и латентна, трябва да бъде засилена, а отговорността за нея да бъде споделена; като има предвид, че Европейският съюз и неговите държави членки трябва да обмислят допълнително и да поемат ангажимент и продължат работата си за преодоляване на структурния расизъм и дискриминацията, пред които са изправени много малцинствени групи;
- К. като има предвид, че дезинформацията често е насочена към малцинствата и подклажда социално напрежение; като има предвид, че независимите и плуралистични медии, подкрепящи балансиран наративи, служат за насърчаването на приобщаващи общества;
- Л. като има предвид, че солидарността и зачитането на човешкия живот и другите човешки същества са ценности, предавани от поколение на поколение; като има предвид, че училищното образование има ключова роля в този процес;
- М. като има предвид, че достъпът до образование и постигането на образователна степен е проблем за расово обособените общности в цяла Европа; като има предвид, че сегрегацията в образованието продължава да бъде значителен проблем в Европа; като има предвид, че в някои държави членки децата продължават да бъдат зачислявани в сегрегирани училища и продължава дискриминационната практика деца от етнически и расови малцинства да бъдат зачислявани в училища за деца с умствени увреждания;
- Н. като има предвид, че училищата играят важна роля за предоставянето на опит относно стойността на многообразието, насърчаването на приобщаването, борбата с расизма и намаляването на расовите стереотипи и предразсъдъци;
- О. като има предвид, че е важно децата и младите хора да виждат, че са представени в цялото общество, включително в образованието, което получават, в културните и спортните клубове и дейностите, в които участват, както и в интернет и медиите, които ползват;
- П. като има предвид, че макар спортът да играе ключова роля в социалния, културния и образователния живот и да може да обединява хора от различни раси, етноси и религии, и въпреки че може да се използва за обединяване на общности и за утвърждаване на ценностите на равенство, достъпност и уважение, на

спортни събития и в рамките на спорта като цяло в цяла Европа се наблюдават повтарящи се расистки инциденти, както и много предизвикателства, свързани с расизма; като има предвид, че радикализацията, която настъпва в свързани със спорта групи, трябва да бъде идентифицирана и на нея да се противодейства;

- P. като има предвид, че отрицателните последици от пандемията от COVID-19 засегнаха непропорционално хората от расовите и етническите малцинствени общности, като породиха, подчертаха и изостриха неравенствата, включително в областта на културата, медиите, образованието и спорта; като има предвид, че тормозът, мотивиран от омраза, и престъпленията от омраза значително са увеличили броя си по време на пандемията от COVID-19;

Общ контекст

1. подчертава, че расизмът съществува във всички области на нашето ежедневие и може да приема много форми; призовава за подход на нулева толерантност към този въпрос; признава, че различни групи, общности и лица са подложени на расизъм, ксенофобия и дискриминация; признава, че всяка специфична форма на расизъм има отличителни черти, като някои форми на расизъм се открояват в някои държави членки повече, отколкото в други, поради исторически или политически фактори, наред с други причини;
2. признава Плана за действие на ЕС за борба с расизма; приветства включването на специален раздел относно образованието и конкретни теми за медиите, спорта и културата; призовава Комисията и държавите членки да възприемат цялостен подход и да предоставят подходящо финансиране и ресурси, за да се постигнат ангажиментите по плана, без да се засяга финансирането на съществуващите програми и действия, като същевременно се зачитат европейските ценности;
3. призовава Комисията да гарантира, че координаторът за борба с расизма получава достатъчно ресурси и че работата по интегрирането на расовото равенство във всички политики на ЕС се споделя от всички генерални дирекции;
4. с интерес очаква оценката относно съществуващата правна рамка за борба с дискриминацията, расизма, ксенофобията и други видове нетърпимост; призовава Комисията да направи оценка на изпълнението на тази рамка, да определи как да я подобри в областите, където е необходимо, и да взема участие в редовен диалог и обмен на най-добри практики с държавите членки и заинтересованите страни, особено тези, които представляват опасенията на хората, засегнати от расизъм и расова дискриминация;
5. припомня, че националните планове за действие са ефективен инструмент за реагиране на расизма, расовата и етническата дискриминация и свързаната с тях нетърпимост в държавите членки, тъй като те дават възможност за предприемане на конкретни действия в отговор на конкретни ситуации; изразява съжаление относно факта, че само 15 държави членки разполагат с такива планове²¹; призовава Комисията да публикува планираните Общи ръководни принципи за изпълнението на националните планове за действие срещу расизма и расовата

²¹ От 2019 г. според доклада на Агенцията на ЕС за основните права от 9 юни 2020 г.

дискриминация, както и други инструменти в подкрепа на усилията на национално равнище; призовава при разработването на тези планове да бъдат включени конкретни цели, отразяващи цялото многообразие на обществото в областта на културата, образованието, медиите и спорта; в тази връзка счита за необходимо да се събират и обменят най-добри практики сред държавите членки с цел улесняване на разработването на техните национални планове за действие и насърчаване на споделянето на опит между националните агенции;

6. приветства публикуването и прилагането на специфични насоки на ЕС относно събирането на данни относно равенството въз основа на расов или етнически произход, както са определени в Директивата за расовото равенство, като данни, които са доброволни и анонимни и гарантират защитата на личните данни, самоопределянето и консултациите със съответните общности; призовава държавите членки да адаптират националните статистически данни и да премахнат пречките, да улеснят и подобрят, когато е уместно, систематичното събиране на качествени надеждни, дезагрегирани и специфични за всяка държава данни относно равенството, за да се идентифицират корените на расизма и дискриминацията и да се работи за борба с тях и да се подкрепят основани на факти политики както на национално равнище, така и на равнището на ЕС; призовава Комисията и държавите членки да използват тези данни, за да разработят политики за постигане на расова справедливост и тези данни да бъдат достъпни за обществеността, при пълно зачитане на основното право на неприкосновеност на личния живот, защитата на личните данни и съответното законодателство на ЕС, включително Директивата за расовото равенство, Общия регламент относно защитата на данните²² и предложения Регламент относно зачитането на личния живот и защитата на личните данни в електронните съобщения²³, както и съответните национални правни рамки;
7. приветства ангажимента за многообразие и приобщаване в рамките на „Еразъм+“, „Творческа Европа“, Европейския корпус за солидарност, програмата „Граждани, равенство, права и ценности“ и инициативата „Нов европейски „Баухаус“, ЕСФ+ и Европейската гаранция за младежта; подчертава, че е необходимо систематично да се следи и анализира приносът на всяка от тези програми за борбата срещу расизма, както и да се изготви преглед на добрите практики; призовава Комисията да гарантира, че наскоро публикуваните стратегии за приобщаване са интегрирани във всички релевантни програми на ЕС и образователни, културни, медийни и спортни инициативи, и да наблюдава изпълнението им, както и тяхното въздействие;
8. приветства признаването от страна на Комисията на необходимостта от междусекторен подход към създаването на политики; призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че съответните цели за борба с расизма се прилагат във всички области на политиката;
9. със загриженост отбелязва липсата на съгласие в Съвета относно предложението на Комисията от 2 юли 2008 г. за Директива на Съвета за прилагане на принципа

²² ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1.

²³ Предложение на Комисията за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно зачитането на личния живот и защитата на личните данни в електронните съобщения (COM(2017)0010).

на равно третиране на лицата без оглед на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация²⁴; настоятелно призовава държавите членки да постигнат обща позиция по този въпрос във възможно най-кратък срок; подкрепя Комисията за насърчаване на напредъка към постигане на необходимото единодушие в Съвета за приемане на това предложение;

10. насърчава по-нататъшното сътрудничество между Европейската комисия срещу расизма и нетърпимостта, органите по въпросите на равенството на държавите членки, неправителствените организации (НПО) и правителствата и заинтересованите страни, по-специално тези, които представляват проблемите на лицата и групите, засегнати от расизъм и расова дискриминация; призовава по-специално държавите членки да изпълнят изцяло препоръките на Европейската комисия срещу расизма и нетърпимостта;
11. призовава Комисията и държавите членки да увеличат своята подкрепа за Алианса на цивилизациите на ООН с цел укрепване на международните, межкултурните и междурелигиозните диалог и сътрудничество;
12. подчертава, че ограниченият достъп до технологии и цифрова инфраструктура в областта на образованието, културата, медиите и спорта рискува да създаде нова форма на дискриминация и неравенство, по отношение на която Комисията и държавите членки трябва да вземат подходящи и бързи мерки;
13. призовава държавите членки да организират телефонни линии за помощ, органи за медиация, както и обучения на служители за адекватно адресиране и сигнализиране за случаи на насилие и други инциденти от расово или етническо естество в образователния, културния, медийния и спортния сектор;
14. призовава Комисията и държавите членки да разработят усъвършенствана стратегия, която да насърчава интеграцията на хората от селските, планинските и изолираните райони, особено младите хора и жените, в образователни, културни, медийни и спортни дейности, като същевременно разработват и инвестират в местна и адаптирана инфраструктура;
15. призовава Комисията и държавите членки да разработят съгласуван план за действие за правилно справяне с риска от дискриминация, пред който са изправени мобилните работници и по-специално техните деца, включително ограничения достъп до висококачествено образование, култура, медии и спорт;

Култура

16. подчертава, че европейските общества са културно все по-многообразни и че в тях живеят нарастващ брой родени в чужбина лица и техните потомци; счита, че културата, образованието и спортът са от основно значение за насърчаване на отворено и посрещащо добре всички общество; счита, че е важно да се признае приносът и наследството на тези хора за европейската култура и знания през

²⁴ COM(2008)0426.

цялата история;

17. признава, че расизмът е дълбоко вкоренен в обществото и взаимосвързан с неговите културни корени, наследство и социални норми; поради това подчертава важната роля, която културата може и трябва да играе в борбата срещу дискриминацията и расизма и насърчаването на социалното приобщаване, многообразието, равенството и толерантността; подчертава значението на насърчаването на межкултурното обучение;
18. отбелязва огромния принос на различните общности за културното и езиковото многообразие на Европа;
19. изразява съжаление относно съществуването на пречки за участието на малцинствата в културата, а именно стереотипи, предразсъдъци, сегрегация и гетоизация; призовава Комисията и държавите членки да насърчават инициативи, насочени към по-разнообразно участие в културния сектор за расово обособените общности и лица, по-специално чрез използване на финансиране от всички релевантни програми с цел премахване на такива бариери; призовава за по-голяма подкрепа за съществуващите канали и създаването на мрежи за подкрепа и дейности за популяризиране, включително за тези в крайградските, селските, най-отдалечените региони и други необлагодетелствани региони;
20. призовава държавите членки да стартират инициативи, насочени към насърчаване на хората с различен расов и етнически произход да участват в културни събития, като например схеми за ваучери или подобни начинания;
21. призовава Комисията и държавите членки да подобрят мониторинга и оценката, включително чрез изпитване, споделяне и обмен на инструменти за участие и най-добри практики, които могат да покажат последиците от насърчаването на приобщаването и недискриминацията и борбата с расизма чрез култура и да спомогнат за създаването на по-приобщаващи политики;
22. призовава държавите членки и съответните заинтересовани страни да насърчават многообразието в културните институции както сред служителите, така и сред ръководителите, чрез въвеждане на критерии за допустимост и присъждане в организации, които получават държавно финансиране, както и да гарантират, че всички работници получават заплащане от началото на кариерата си;
23. приветства работата на работната група по отворен метод на сътрудничество (ОМС), съставена от експерти на държавите членки, относно равенството между половете в секторите на културата и творчеството; призовава държавите членки да включат в следващия работен план за културата работна група по ОМС, съставена от експерти на държавите членки в областта на борбата срещу расизма чрез изкуство и култура; призовава работната група по ОМС да изготви проучване относно ролята на културата и на творческия сектор за насърчаване на расовото равенство в тези сектори;
24. приветства включването на най-нуждаещите се хора и места като една от стратегическите оси на „Новия европейски Баухаус“; изисква в тази инициатива да се вземе предвид социалното приобщаване на мигрантите, за да им бъде

предоставен равен достъп до възможности;

25. решително подкрепя признаването от страна на някои държави членки на необходимостта от възстановяване на културните произведения и артефакти по техните места на произход, тъй като това би послужило за насърчаване на зачитането и взаимното разбиране на културното наследство един на друг, както и за увеличаване на неговата стойност, не на последно място чрез публичен достъп до тези произведения и произведения на изкуството; призовава да се предприемат необходимите изследвания, проучвания и обмен за създаването на съгласувани програми за възстановяване на културните произведения и произведения на изкуството или в техните държави на произход, или в други подходящи културни институции, определени от държавата на произход, в съответствие със съответните международни конвенции за опазване на културното наследство; насърчава Комисията да улесни диалога за насърчаване на обмена на най-добри практики между държавите членки, държавите извън ЕС, музеите и други културни институции;

Образование

26. признава решаващата роля на образованието и обучението за справяне със структурния расизъм и дискриминация, изграждане на приобщаващи общества, разобличаване на предразсъдъците и стереотипите и насърчаване на толерантността, разбирателството и многообразието; подчертава ролята на новото европейско пространство за образование в борбата срещу всички форми на дискриминация във и извън класната стая, особено за развитието на качествена и приобщаваща образователна среда;
27. подчертава факта, че определени елементи от европейската история, включително колониализмът, робството и геноцидът, по-специално Холокостът, заедно с други прояви на расизъм, продължават да оказват трайно въздействие върху съвременното общество, включително в образователните системи и разработването на образователни програми; предлага образователните програми да бъдат преразгледани, за да се обясни историята на нашите общества чрез целенасочен и контекстуален подход, за да се разберат по-добре връзките им с настоящето и да се работи за премахване на стереотипите, които водят до дискриминацията, която се наблюдава днес;
28. подчертава необходимостта от отделянето на по-голямо място в учебната програма по история на обективни и фактологични познания относно различните расови или етнически идеологии, техните форми и произход, включително робството, колониализма или фашизма, и злоупотребата с науката за тяхното оправдаване, както и относно последствията и евентуалните останки от тях в днешно време;
29. насърчава държавите членки да насърчават разработването на разнообразни и приобщаващи образователни програми и образователни инструменти или дейности, за да се гарантира, че авторите, историците, учените, хората на изкуството и други личности от различен расов и етнически произход са включени в тези и други ключови материали;

30. подчертава ролята на образованието в популяризирането на гражданството и общите ценности — свобода, толерантност и недискриминация; подчертава значението на изграждането на полезни взаимодействия между гражданското образование в цяла Европа и политиките на ЕС за борба с расизма и дискриминацията; насърчава държавите членки да обърнат по-голямо внимание на образованието относно историята на ЕС, за да се насърчи сближаването; счита, че тези области следва да бъдат неразделна част от учебните програми за гражданско образование;
31. призовава държавите членки да популяризират езика, културата и историята на малцинствата в учебните програми, музеите и други форми на културно и историческо изразяване, и да признават приноса на тяхната култура като част от европейското културно наследство; призовава държавите членки да разработят съгласувани и последователни мерки, подкрепени от подходящо финансиране, за стимулиране, подпомагане и популяризиране на изкуството и културата на расово обособените и етническите групи, както и да проучват и опазват материалното и нематериалното наследство на културата на традиционните общности;
32. призовава Комисията и държавите членки да насърчават многоезичието като важен инструмент, който сближава хората;
33. подчертава значението на осигуряването на подходяща подкрепа за децата на мобилните работници в държавите членки, за да им се даде възможност да научат родния си език и да научат културата на собствената си държава и на новата държава на пребиваване, за да се гарантира по-добра интеграция;
34. призовава за задълбочаване на изучаването на общите хуманитарни науки, история, философия, езици и литература, което може да спомогне за насърчаване на духа на европейския консенсус; призовава към това, учебните програми по история да прилагат фокусиран подход към историята на расовите и етническите общности, които живеят в Европа, за да се насърчи по-широка и по-фактологична перспектива за европейската и световната история и да се изгради по-добро разбиране за взаимодействията между различните континенти преди и след колонизирането на Европа; призовава към това, историческите книги да подчертават приноса на расово обособените общности за развитието и оформянето на Европа днес;
35. призовава държавите членки да противодействат активно на предубежденията в учебниците, в образователните инструменти, във филмите и новинарските програми за деца и младежи, както и в спорта; призовава държавите членки да включат тези цели в изпълнението на Европейската година на младежта през 2022 г.;
36. силно осъжда практиката на расова и етническа сегрегация в училищата, която все още съществува в Европа; предупреждава, че такива практики водят до маргинализация, ранно отпадане от училищната система, малък брой посещаващи училище, създаване на паралелни социални пространства, възпроизвеждат структурната дискриминация и възпрепятстват равния достъп до качество на живота; призовава всички държави членки да въведат или укрепят приобщаващи

политики, за да предотвратят поставянето на маргинализирани групи учащи се от предучилищно до висше образование в отделни училища, образователни институции или класове, независимо дали умишлено или не, да насърчават социалното приобщаване с гаранция за равни възможности за всички и да гарантират, че всички деца имат равен достъп до качествено образование и извънкласни дейности, включително култура и спорт; окуражава държавите членки активно да насърчават включването на децата от малцинствените групи в училищата и местните общества, както и да гарантират светския характер на публичното образование, при зачитане на културните и религиозни идентичности;

37. призовава Комисията и държавите членки да предприемат стъпки за подкрепа на децата от расови и етнически малцинства и от несигурни социално-икономически среди по пътя им към високи постижения, като им се помогне да се включат в извънкласни дейности (напр. изкуства и спорт) на високо равнище, като им се даде възможност да навлязат в училища, които отговарят на техните специфични потребности, като им се предоставят качествени възможности за образование и се предоставят необходимите финансови средства;
38. призовава държавите членки да гарантират правото на образование на всяко дете и да въведат мерки за противодействие и предотвратяване на преждевременното напускане на училище, както и да гарантират отразяващ равенството между половете достъп до качествено, приобщаващо образование от ранна детска възраст до юношеска възраст; призовава Комисията да разработи нови инструменти за финансиране или подпрограми, които следва да допълват мерките на държавите членки за предоставяне на целенасочена и съобразена с потребностите подкрепа за качествено образование за децата от 3-годишна възраст нататък, които са изправени пред крайна бедност и не отговарят на условията за достъп до съществуващи или бъдещи инициативи на ЕС за финансиране в областта на образованието и социалното приобщаване, като например „Еразъм +“, гаранцията за децата или ЕСФ +;
39. признава, че е важно децата и младите хора да бъдат обучавани да осъзнаят отрицателното въздействие на нетърпимостта и да развиват своите умения за критично мислене; подчертава необходимостта да се гарантира, че образованието в областта на правата на човека започва от много ранна възраст и че учебните материали отразяват многообразието и плурализма на обществото и не включват никакво расистко съдържание;
40. призовава Комисията да насърчи научните изследвания в областта на системите за ранно предупреждение и в областта на ефективните методи на преподаване за борба с расизма и дискриминацията в училищата, като се вземат предвид съществуващите в цяла Европа най-добри практики, както и да насърчи разпространението на резултатите с цел изкореняване на тормоза на расова основа в училище;
41. призовава държавите членки да гарантират, че преподавателите от расови и етнически малцинствени групи се радват на равнопоставен и справедлив достъп до свързани с преподаването и образованието длъжности на всички равнища в образователната система и че са въведени мерки, които да гарантират, че и

преподавателите, и учащите са защитени от расова дискриминация в училищната система;

42. изразява съжаление по отношение на структурната дискриминация, засягаща хиляди деца бежанци в Европа, за които достъпът до образование е малък или никакъв; потвърждава, че сегрегираните класове в приемателните лагери, които са често ръководени от доброволци, не могат да заместят училищното образование; призовава задължителното образование за децата бежанци в рамките на училищната система на приемащата държава да бъде превърнато в предпоставка за достъп до финансиране от ЕС в областта на миграцията;
43. призовава държавите членки да предоставят подходящо обучение за преподавателите независимо от областта им на преподаване, от специализацията им, възрастта на учениците им или вида на учебното заведение, в което ще преподават, за да им предоставят уменията и културните способности, от които се нуждаят, за да насърчават приобщаването и толерантността и да се борят с дискриминацията в системата на образованието; призовава да се даде време на всички възпитатели и специалисти, работещи с младежи, за участие в първоначална подготовка за учители и в непрекъснато професионално развитие с акцент върху преподаването в среда, включваща множество култури и множество раси, включително в обучения в областта на неосъзнатите предубеждения; призовава държавите членки да въведат програми за учене през целия живот за държавните служители и особено за службите на държавна сигурност с цел премахване на расистко и ксенофобско поведение;
44. припомня, че в някои случаи системите на изкуствен интелект (ИИ), които се планира да бъдат използвани в образованието и професионалното обучение и в процеса на наемане на преподаватели, се считат за „високорискови“; призовава да бъде извършена подходяща оценка на риска преди да се използват такива инструменти;
45. подчертава важното значение на дейностите, свързани със спомена за миналото, в рамките на програмата „Граждани, равенство, права и ценности“, както и необходимостта от достатъчно финансиране и видимост за проекти, имащи за цел съхраняването на спомена, провеждането на изследвания и образоването в областта на определящи събития от новата европейска история, както и повишаването на осведомеността сред европейските граждани относно общата им история, култура, културно наследство и ценности, с което да се повиши разбирането им за ЕС и неговите корени, цел и многообразие;
46. признава, че програмите за мобилност като „Еразъм +“ са основа за образователното, социалното, личностното и професионалното развитие и са спомогнали за насърчаване на разбирането на други хора; насърчава поддържането на тези програми;
47. подчертава стойността на образованието в областта на гражданството на ЕС по отношение на взаимното разбиране и социалното сближаване, което е убеждение, споделяно от гражданите, които предоставиха своя принос към Конференцията за бъдещето на Европа, който също ще бъде взет предвид в изводите от

конференцията, които предстоят да бъдат публикувани тази година;

48. подчертава важното значение на признаването на неформалното и самостоятелното образование, както и на автоматичното признаване на дипломите и квалификациите, като основни инструменти за откриване на възможности за хора от расови и етнически групи, борба със структурния расизъм и с дискриминацията, и за насърчаване на многообразието;
49. признава значението на ролевите модели за постигането на образователна степен; насърчава създаването на общоевропейска платформа за лица и колективи от хора от расови и етнически малцинствен произход, които могат да споделят опита си с учащите се;
50. подчертава значението на повишаването на осведомеността сред широката общественост и общественото мнение относно разнообразния характер на нашите общества чрез преподаване и други подходящи материали;
51. призовава държавите членки да се въздържат от намаляване на финансирането за образователни програми, тъй като това може да доведе до по-малко възможности за дискусии, свързани с осведомеността относно различните култури и антирасизма²⁵;
52. подчертава важното значение на финансираните от ЕС социални програми, по-специално схемите за храна в училище, за интеграцията на деца и млади хора в неравностойно социално положение;

Медии

53. подчертава значението на представителството и многообразието в развитието на приобщаващи общества; припомня, че медиите носят отговорност да отразяват обществата в цялото им многообразие, и изразява съжаление относно липсата на расово и етническо многообразие в много от медиите; призовава секторите на културата и медиите да избягват практики, които продължават или засилват отрицателните стереотипи относно етническите и расовите малцинства, и ги насърчава да показват членове на тези общности, изпълняващи положителна роля; призовава съответните заинтересовани страни да обърнат внимание на многообразието и представителството в рамките на своите организации, включително чрез създаване на фигура, отговорна за многообразието, и изпълнение на инициативи, насочени към подобряване на грамотността на медийните специалисти по въпросите на многообразието и приобщаването, за да отразяват по-добре независимия и плуралистичен характер на техните задачи;
54. приветства кампанията на Комисията за комуникация и повишаване на осведомеността с цел насърчаване на многообразието в аудио-визуалния сектор на екран и извън него; призовава тази кампания да бъде съсредоточена върху многообразието и историята на расово обособените и други маргинализирани

²⁵ *Ролята на културата, образованието, медиите и спорта в борбата срещу расизма*, Генерална дирекция за вътрешни политики на Европейския парламент, Тематичен отдел по структурни политики и политика на сближаване, октомври 2021 г., стр. 13.

общности и да изтъква как постигането на расова справедливост може да допринесе за една по-сплотена, мирна и демократична Европа за всички;

55. приветства факта, че Европейската обсерватория за цифрови медии е натоварена със задачата да се бори с дезинформацията и да предприема действия, насочени към малцинствените общности; подчертава неотложната необходимост да се постави по-силен акцент върху развитието на критично мислене, медийна грамотност и цифрови умения в образователните програми; изтъква ключовото въздействие, което може да имат кампаниите и инициативите, насочени към медийна грамотност, за ограничаване на разпространението на дискриминационни наративи чрез дезинформация; подчертава необходимостта от предоставяне на младите хора на инструментите за анализ и оперативните инструменти с цел да се разпознава и да се води борба с разпространяването на изказвания, подбуждащи към омраза онлайн;
56. настоятелно призовава Комисията да гарантира, че определението за изказвания, подбуждащи към омраза, офлайн или онлайн, както и инкриминирането на престъпленията от омраза, са в пълна степен и коректно транспонирани в националното право на държавите членки, и при необходимост да започне процедури за установяване на нарушение;
57. приветства шестата оценка на Кодекса на поведение във връзка с незаконните изказвания онлайн, пораждащи омраза, и напредъка по отношение на премахването на изказвания онлайн, пораждащи омраза; изразява съжаление обаче относно факта, че макар средният брой на преглежданите за 24 часа сигнали да остава висок (81%), той е намалял в сравнение с 2020 г. (90,4%), и относно това, че средният дял на премахнатото съдържание е спаднал до 62,5% считано от 2019 г. и 2020 г.; настоятелно призовава Комисията да продължи сътрудничеството си с платформи за премахване на онлайн изказвания, подбуждащи към омраза, както и за подобрения по отношение на дела на премахнатото съдържание, прозрачността и обратната връзка към ползвателите;
58. изразява загриженост във връзка с разпространението на изказвания, подбуждащи към омраза, генерирани от ИИ и алгоритми, и във връзка с дезинформация, съдържаща расистко и дискриминационно съдържание; отбелязва, че изказванията, подбуждащи към омраза, както и дезинформацията, оказват непосредствено разрушително влияние върху нашите общества; призовава за усилия за противодействие на тези дейности, по-специално чрез разработване на специален ИИ и алгоритми с крайната цел да се спре приливът на словото на омразата и дезинформацията и да се смекчат последиците от него;
59. отбелязва, че английският език преобладава при разработването, внедряването и използването на ИИ, включително филтрите за съдържание; предупреждава, че онлайн изказванията, подбуждащи към омраза, се практикуват и на други езици, чиито филтри на съдържанието са по-малко ефективни; призовава за мерки за борба с изказванията, подбуждащи към омраза, на всички езици;
60. приветства практиката, установена от някои международни доставчици на аудио-визуални услуги, за добавяне на декларации за отказ от отговорност във връзка с

вредно и расистко съдържание преди излъчването в медиите; насърчава развитието на подобни практики в европейската аудио-визуална сфера;

61. отбелязва, че някои държави членки разполагат с регулаторни органи в аудио-визуалната област, които имат правомощия да налагат санкции по отношение на програми, които насърчават дискриминационно или расистко съдържание; насърчава държавите членки да оправомощят регулаторните си агенции в това отношение; призовава Групата на европейските регулатори за аудио-визуални медийни услуги да получи достъп до ресурсите за адекватно координиране на националните агенции в събирането и обмена на качествени данни, както и в наблюдението на тези задачи; призовава Комисията и държавите членки да спрат финансирането от ЕС и държавното финансиране за медии, за които компетентните регулаторни органи са установили, че нарушават правни норми като насърчават изказвания, подбуждащи към омраза, и ксенофобия;
62. осъжда расистката реторика на някои медии, които заклеят расово обособени общности, например като са насочени срещу мигрантите като източник на различни икономически и социални проблеми и предоставят непропорционално отразяване на престъпленията, извършени от мигранти; призовава държавите членки да вземат ефективни мерки, за да не се допуска медиите да разпространяват стигматизираща реторика, изказвания, подбуждащи към омраза, неверни твърдения и представяне на определени етнически или расови групи в негативна светлина, които служат единствено за дехуманизиране на съответните лица;
63. подчертава необходимостта от повишаване на отговорността на цифровите платформи и на социалните мрежи, за да се води борба с разпространяването на подбуждането към расова омраза срещу мигрантите и малцинствата;

Спорт

64. подчертава, че спортните клубове и федерации имат ключова роля в борбата срещу расизма, включително посредством повишаване на осведомеността; припомня, че спортът и в частност отборният спорт е двигател на социалното приобщаване, равенството и насърчаването на ценностите на ЕС, както се посочва в Регламента за „Еразъм+“; приветства предоставянето на европейско и национално финансиране, за да се даде възможност на хората, живеещи в бедност, особено малцинствата и децата, да участват в спортни дейности;
65. отбелязва, че расизмът е посочен в специфичните за отделните сектори приоритети в партньорствата в областта на спорта в рамките на ключово действие 2 от годишната работна програма за 2022 г. за „Еразъм+“ и че инициативи в областта на масовия спорт, насочени към приобщаването и борбата срещу расизма, може да бъдат финансирани в рамките на новата схема за дребномащабни партньорства; призовава Комисията да прави оценки на тези инициативи и систематично да наблюдава броя и вида на спортните проекти, чиято основна цел е борбата срещу расизма, както и размера на отпуснатите за тях средства; призовава Комисията да насърчава включването на мигранти и хора от расови и етнически малцинства в местни спортни клубове;

66. приветства усилията от страна на НПО и на местните организации в редица държави членки за използване на спорта като средство за сплотяване на хората и насърчаване на колективни спомени с цел насърчаване на уважение и приобщаване; призовава Комисията да създаде база данни с най-добри практики в областта на спортното образование и медиите, за да насърчи тяхното развитие в целия ЕС;
67. признава, че следва да се обърне по-голямо внимание на представителството на различни групи в спорта като цяло и на ръководни длъжности в спортните организации, включително жените и тези, които имат по-малко възможности, като бежанци, етнически и расови малцинства и общността на ЛГБТИК лицата; настоятелно призовава международните, европейските и националните органи за управление на спорта и заинтересовани страни да прилагат мерки относно многообразието и приобщаването, по-специално за справяне с малкия брой жени и лица от етнически малцинства на ръководни длъжности и в управителните съвети; призовава държавите членки да развият приобщаващи политики в областта на спорта, с подходящото финансиране, с което да се гарантира, че спортът е достъпен за всички, независимо от етнос, раса, увреждане или социално-икономически произход;
68. призовава за подход на нулева толерантност по отношение на расизма, изказванията, пораждащи омраза, насилието и друг вид расистко поведение в спорта и настоятелно призовава Комисията, държавите членки и спортните федерации да разработят мерки за предотвратяване на такива случаи и да приемат ефективни санкции и мерки в подкрепа на жертвите, както и мерки за защита от отмъщение на атлети, които осъждат расизма или подкрепят многообразието;
69. настоятелно призовава Комисията да разработи препоръки или насоки в спорта с цел борба с расизма в спорта на местно, регионално, национално и европейско равнище и насърчаване на приобщаването и зачитането, включително за тези, за които е необходимо специално облекло, на всички равнища на спорта; приканва спортните организации и участници на всички равнища активно да участват в изготвянето на такъв кодекс, да се присъединят към него и да го включат в своите устави; насърчава организациите да повишават осведомеността относно този кодекс и неговото съдържание сред своите членове и техните семейства и широката общественост;
-
- ○
70. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Обща информация

Расизмът и дискриминацията, основани на расов и етнически произход, все още са широко разпространени в целия Европейски съюз и извън него. Тази дискриминация не е просто резултат от индивидуално поведение и предразсъдъци, а по-скоро е залегнала в нашето общество на по-дълбоко структурно равнище. Според проучването на Евробарометър от 2019 г. повече от половината европейци считат, че расовата дискриминация е широко разпространена в тяхната държава, като „ромският произход“ (61% от респондентите), „етническият произход“ (59%) и „цветът на кожата“ (59%) са трите най-важни основания за дискриминация, установени от гражданите в ЕС²⁶. Според Второто проучване в областта на малцинствата и дискриминацията в Европейския съюз (EU MIDIS II) на Агенцията на ЕС за основните права (FRA) 45% от хората със северноафрикански произход, 41% от ромите и 39% от хората с произход от територии на юг от Сахара са подложени на дискриминация въз основа на своя етнически или имигрантски произход. 30% от ромите и 29% от населението със северноафрикански произход също съобщават, че са жертва на тормоз, мотивиран от омраза²⁷.

През 2020 г. станахме свидетели на повишена осведоменост за продължаващия расизъм в нашите общества след убийството на Джордж Флойд от полицейски служител в Минеаполис, САЩ. Последва вълна от демонстрации, водени от движението Black Lives Matter („Животът на чернокожите има значение“), която предизвика действия на равнището на ЕС, включително приемането на резолюция на Европейския парламент и изготвянето на План за действие на ЕС за борба с расизма. Отново се обръща внимание не само на въпроси като полицейското насилие и расовото профилиране, но също така и на историята на расизма и неговото културно наследство в Европа.

Пандемията от COVID-19 разкри също до каква степен расовата дискриминация е систематична по множество начини. Първо, и най-очевидно, разпространението на вируса през пролетта на 2020 г. предизвика вълна от расистко и ксенофобско насилие и нападения, особено срещу азиатските общности; расистките изяви, обвиняващи мигранти, бежанци и чужденци, бяха дори подкрепени и популяризирани от някои политически лидери по света²⁸. Второ, данните от цял свят доказаха как COVID-19 е оказал голямо непропорционално въздействие върху расовите и етническите малцинства²⁹.

Планът за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020—2025 г.

След момента на обмисляне, предизвикан от протестите през 2020 г., институциите на ЕС бяха приканени да обмислят мястото, което расизмът заема в ЕС и неговите държави членки. Необходимостта от активно търсене на расова справедливост и

²⁶ <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2251>

²⁷ https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2017-eu-midis-ii-main-results_en.pdf

²⁸ <https://www.hrw.org/news/2020/05/12/covid-19-fueling-anti-asian-racism-and-xenophobia-worldwide#>

²⁹ <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25916&LangID=E>

активна борба срещу всички форми на дискриминация стана очевидна. Ясно беше, че е необходимо да се направи повече за насърчаване на общество, изградено на основата на плурализъм, толерантност и недискриминация, и за да може Съюзът да се придържа към собственото си мото, „Единство в многообразието“, както поясни председателят на Европейската комисия, г-жа Урсула фон дер Лайен, в речта си пред Европейския парламент на 17 юни 2020 г.

На 18 септември 2020 г. Европейската комисия публикува съобщението си „Съюз на равенство: План за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020 – 2025 г.“³⁰ По-конкретно в плана за действие се призовава за по-добро прилагане на правото на ЕС, по-тясна координация, включително чрез назначаване на координатор за борба с расизма, приемането на национални планове за действие срещу расизма и расовата дискриминация, повече усилия за предотвратяване на дискриминационното отношение от страна на правоприлагащите органи и увеличаване на многообразието на служителите в институциите на ЕС.

Други мерки, посочени в плана за действие, включват призив за подобряване на събирането на данни и разбивка по етнически или расов произход, както и за повишаване на осведомеността и преодоляване на расовите и етническите стереотипи чрез медиите, образованието, културата и спорта. Това е контекстът на настоящия доклад по собствена инициатива, с цел да се предприемат последващи действия във връзка с плана за действие на Европейската комисия и да се предложи перспектива на комисията CULT за това как да се води борба със стереотипите, да се развива приобщаващо образование, да се повишава осведомеността за историята и наследството на расизма в Европа и да се води борба с недостатъчното представителство на расовите и етническите малцинства в медиите и в секторите на културата и творчеството.

Ролята на културата, образованието, медиите и спорта в борбата срещу расизма

В момент, когато структурният расизъм стана ясен като едно от основните предизвикателства за ЕС, по-важно от всякога е борбата срещу расизма да се интегрира във всички политики на Съюза, включително политиката в областта на културата, образованието, спорта и медиите. Тези области засягат живота на всички в ЕС и имат уникалната способност да достигнат до всеки един от нас, като предоставят контекст и смисъл на нашите ежедневни взаимодействия помежду ни. Образованието, преживяванията в областта на културата и спорта и информацията, която получаваме чрез медиите, са вектори, които оформят и вдъхновяват социални и поведенчески промени. Бихме искали да насърчим разработването на политика, която улеснява и допълва тези промени в поведението. Съответно това са области, в които представителството на многообразието е от голямо значение, по-специално с цел да се насърчат лицата с различен етнически или расов произход, и по-специално младите хора, в преследването на собствените им лични цели.

Като цяло докладът има за цел да насърчи Европейската комисия и държавите членки

³⁰ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/a_union_of_equality_eu_action_plan_against_racism_2020_-_2025_en.pdf

да следват добрите практики, установени от техните стратегии за равенство между половете, и усилията за интегриране на равенството между половете във всички области на политиката. Също така в настоящия доклад се подчертава необходимостта от интегриране на расовата справедливост във всички политики на ЕС в областта на културата, образованието, спорта и медиите.

Досега комисията CULT се е обръщала към въпроса за расизма от различни гледни точки, но никога не е изготвяла всеобхватен доклад по въпроса. Амбицията на настоящия доклад е да се коригира това положение и да се насърчи хоризонтален подход към борбата срещу расизма във всички области на компетентност на комисията CULT.

В информационния анализ, поръчан от Тематичния отдел по структурни политики и политика на сближаване на Европейския парламент³¹, се прави оценка на пригодността на Плана за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020—2025 г., в рамките на политическите правомощия на ЕС, за борба с расизма в областта на културата, образованието, медиите и спорта и се очертават най-новите постижения на съществуващите инструменти и програми за борба с расизма в тези области.

По-специално в проучването се стига до заключението, че трите програми на Съюза в рамките на компетентността на комисията CULT, „Еразъм+“, „Творческа Европа“ и Европейският корпус за солидарност, като цяло не съдържат конкретни цели, свързани с борбата срещу расизма и дискриминацията, и най-вече обхващат тези приоритети като хоризонтални принципи. Следователно не са определени конкретни показатели за измерване на приноса на програмите в борбата срещу расизма, с някои малки изключения в областта на спорта в рамките на „Еразъм+“. Поради това акцентът, който се поставя върху мониторинга и оценката на конкретната тема расизъм, е недостатъчен и това произтича както от липсата на конкретни цели за измерване, така и от нежеланието на държавите членки като цяло да събират и разбиват данни въз основа на расовия и етническия произход.

Точните и съпоставими данни и показатели са от ключово значение за лицата, отговорни за вземането на решения, за разработването, мониторинга и оценката на политиките във всяка област. Данните за равенството и дискриминацията не са изключение. Поради това не е изненадващо, че организациите на гражданското общество и експертите призовават за събирането на данни относно многообразието и равенството в държавите членки. Настоящият доклад е в отговор на този призив, като приветства насоките относно събирането и използването на данни за равенството въз основа на расов или етнически произход³², публикувани през септември 2021 г. от Групата на високо равнище на Европейската комисия по въпросите на недискриминацията, равенството и многообразието, и призовава държавите членки да засилят ангажимента си в този смисъл.

В доклада също така се призовава не само за повече усилия за улесняване на расовото и

³¹ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/690905/IPOL_STU\(2021\)690905_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/690905/IPOL_STU(2021)690905_EN.pdf)

³²

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/guidance_note_on_the_collection_and_use_of_equality_data_based_on_racial_or_ethnic_origin_final.pdf

етническото многообразие и за борба със стереотипите и дискриминацията в областта на културата, образованието, медиите и спорта, но и за започването на по-широк разговор и размисъл относно историята и наследството на расизма в Европа и неговия структурен и системен характер.

Докладът няма претекст за изчерпателност, а по-скоро има за цел да бъде първа стъпка към пълното осъществяване на справедливо, приобщаващо и справедливо общество. Би могло дори да се предвиди този вид доклади да въведат редовни последващи действия от страна на комисията CULT във връзка с инициативите на Европейската комисия за борба с расизма и дискриминацията в областта на културата, образованието, спорта и медиите.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	7.2.2022
Резултат от окончателното гласуване	+: 21 -: 3 0: 4
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Asim Ademov, Ilana Cicurel, Gianantonio Da Re, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Alexis Georgoulis, Catherine Griset, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Dace Melbārde, Victor Negrescu, Peter Pollák, Marcos Ros Sempere, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Salima Yenbou, Theodoros Zagorakis
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Christian Ehler, Loucas Fourlas, Elżbieta Kruk, Viola Von Cramon-Taubadel

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

21	+
ECR	Dace Melbārde
PPE	Christian Ehler, Loucas Fourlas, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis
Renew	Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva, Monica Semedo
S&D	Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Predrag Fred Matić, Victor Negrescu, Marcos Ros Sempere, Massimiliano Smeriglio
The Left	Alexis Georgoulis, Niyazi Kizilyürek
Verts/ALE	Viola Von Cramon-Taubadel, Salima Yenbou

3	-
ECR	Elżbieta Kruk, Andrey Slabakov
ID	Catherine Griset

4	0
ID	Gianantonio Da Re
PPE	Asim Ademov, Michaela Šojdrová
S&D	Petra Kammerevert

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“